

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Podstawy translatoryki		9.4.0460	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Języka Rosyjskiego i Przekładoznawstwa			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia rosyjska	forma	stacjonarne
		moduł	translatoryka i język biznesu
		specjalnościowy	
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
prof. dr hab. Alicja Pstyga			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		3	
Ćw. audytoryjne		udział w zajęciach (30 godzin)	
Sposób realizacji zajęć		samodzielnie studiowana literatura w ramach przygotowania się do zajęć (20 godzin)	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		przygotowanie się do egzaminu połączone ze studium wybranych pozycji z wykazu literatury (25 godzin)	
Liczba godzin		Razem: 75 godzin = 3 ECTS	
Ćw. audytoryjne: 30 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2023/2024 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
- obowiązkowy - fakultatywny (do wyboru)		- rosyjski - polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Analiza tekstów z dyskusją - Rozwiązywanie zadań - Tłumaczenia krótkich tekstów (bądź ich fragmentów) zróżnicowanych gatunkowo; referowanie zagadnień na podstawie samodzielnie studiowanej literatury.		Sposób zaliczenia	
		Egzamin	
		Formy zaliczenia	
		- egzamin ustny - ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Na ocenę ostateczną z przedmiotu składają się: - obecność na zajęciach, aktywny udział w dyskusji oraz sprawdziany z literatury z zakresu przekładoznawstwa – 20% - tłumaczenia 2 tekstów – 10% - egzamin – 70%	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	udział w dyskusjach	egzamin	tłumaczenia tekstów	referowanie zagadnień na podstawie samodzielnie studiowanej literatury/sprawdzian pisemny
Wiedza				
K_W01	x	x	x	
K_W02	x	x		x
K_W03	x	x	x	x
K_W07	x	x	x	
K_W08	x	x	x	x
K_W12	x	x	x	
K_W14	x	x		
K_W18	x	x	x	
Umiejętności				
K_U01	x		x	x
K_U02	x	x	x	
K_U03	x			x
K_U06	x	x	x	
K_U08	x	x	x	
K_U09		x	x	
K_U10	x	x	x	
K_U11	x	x	x	
K_U12	x	x	x	
K_U14	x		x	
K_U17	x	x	x	x
K_U18		x	x	
Kompetencje społeczne				
K_K01	x	x	x	
K_K02	x		x	
K_K05	x		x	
K_K06			x	
K_K07	x		x	

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi**A. Wymagania formalne**

Zaliczenie przedmiotów Wstęp do językoznawstwa, Wstęp do literaturoznawstwa oraz wybór specjalności: Translatoryka i język biznesu.

B. Wymagania wstępne

Znajomość języka rosyjskiego na poziomie umożliwiającym realizację założonych efektów uczenia się. Znajomość gramatyki opisowej, znajomość gramatyki konfrontatywnej (relacje rosyjsko-polskie), umiejętności w zakresie filologicznej analizy tekstu oraz wiedza z zakresu kultury Rosji.

Cele kształcenia

Celem jest zapoznanie studentów z podstawowymi problemami teorii przekładu, zarówno uniwersalnymi, jak i dotyczącymi relacji rosyjsko-polskich i polsko-rosyjskich. Student powinien mieć świadomość, że przekład wymaga od tłumacza szczególnej kompetencji językowej, kulturowej i komunikacyjnej, które są podstawą wartościowych przekładów i uświadamiają odpowiedzialność za dokonywane wybory translatorskie.

Treści programowe

Komunikacja międzyjęzykowa, międzykulturowa i model przekładu w świetle teorii komunikacji. Przedmiot i podstawy translatoryki. Szkoły przekładu. Tłumacz – jego status i kompetencje. Zakres pojemności informacyjnej słowa i leksykalne aspekty przekładu. Ekwiwalenty słownikowe a odpowiedniki przekładowe – ekwiwalencja i adekwatność w przekładzie. Przekład i nieprzekładalność wobec różnic językowych i kulturowych. Krytyka przekładu. Receptacja przełożonego tekstu.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):**A.1. wykorzystywana podczas zajęć**

- Kozłowska Z., Szczęsny A., Tłumaczenie pisemne na język polski. Kompendium, Warszawa 2018.
- Legeżyńska A., Tłumacz i jego kompetencje autorskie, Warszawa 1986 i nast.
- Ojcewicz G., Podstawy translatoryki, Gdańsk 1991.
- Pieńkos J., Przekład i tłumacz we współczesnym świecie, Warszawa 1993.
- Tryuk M., Przekład ustny środowiskowy, Warszawa 2006.
- Wojtasiewicz O., Wstęp do teorii tłumaczenia, Warszawa 1993.
- Алексеева И.С., Введение в переводоведение, Москва 2004.
- Комиссаров В.Н., Современное переводоведение, Москва 2000.
- Швейцер А.Д., Теория перевода, Москва 1988.

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

- Współczesne teorie przekładu. Antologia, red. P. Bukowski, M. Heydel, Kraków 2009.
- Balcerzan E., Literatura z literatury (strategie tłumaczy), Katowice 1998.
- Bednarczyk A., W poszukiwaniu dominanty translatorskiej, Warszawa 2008.
- Bednarczyk A., Wybory translatorskie, Łódź 1999.
- Mała encyklopedia przekładoznawstwa, red. U. Dąmbska-Prokop, Częstochowa 2000.

B. Literatura uzupełniająca

- Barańczak S., Ocalone w tłumaczeniu, Poznań 1992.
- Bednarczyk A., Analiza pretranslatorska tekstu jako pierwszy etap tłumaczenia poetyckiego, Łódź: Wyd. UŁ, 2019.
- Eco U., Prawie to samo. O doświadczeniu przekładu, tłum. J. Miszalska, M. Surma-Gawłowska, Kraków: Wyd. UJ, 2021.
- Lewicki R., Obcość w odbiorze przekładu, Lublin 2000.
- Obłakowska-Galanciak I., Jeglińska B., Język rosyjski. Przekład sądowy i prawniczy, Olsztyn 2001.
- Tabakowska E., Tłumacząc się z tłumaczenia, Kraków 2009.
- Wierzbicka A., Słowa klucze. Różne języki – różne kultury, tłum. I. Duraj-Nowosielska, Warszawa 2007/ A. Вежбицкая, Понимание культур через посредство ключевых слов, перевод А.Д. Шмелев, Москва 2001.

Kierunkowe efekty uczenia się	Wiedza
K_W01, K_W02, K_W03, K_W07, K_W08, K_W12, K_W14, K_W18 K_U01, K_U02, K_U03, K_U06, K_U08, K_U09, K_U10, K_U11, K_U12, K_U14, K_U17, K_U18 K_K01, K_K02, K_K05, K_K06, K_K07	K_W01, K_W02, K_W03, K_W07, K_W08, K_W12, K_W14, K_W18 Student: – posiada wiedzę o miejscu i znaczeniu teorii przekładu w systemie nauk oraz jej specyfice przedmiotowej i metodologicznej (K_W01), – zna terminologię z zakresu przekładoznawstwa (K_W02), – ma uporządkowaną wiedzę w zakresie podstaw teorii przekładu (K_W03), – zna i rozumie terminologię specjalistyczną z zakresu przekładoznawstwa oraz ma uporządkowaną wiedzę o komunikacji przekładowej powiązanej ze znajomością specyfiki kultury języka (K_W07), – ma wiedzę o powiązaniach filologii z teorią przekładu (K_W08), – zna i rozumie podstawowe metody badawcze (analiza pretranslatorska i interpretacja tekstów; konfrontacja przekładowa) (K_W12), – ma wiedzę o podstawowych metodach analizy i interpretacji dwutekstów, jakie są właściwe różnym szkołom translatorskim (K_W14), – zdobywa wiedzę z zakresu przekładoznawstwa, ze szczególnym uwzględnieniem relacji polsko-rosyjskich (K_W18).
	Umiejętności K_U01, K_U02, K_U03, K_U06, K_U08, K_U09, K_U10, K_U11, K_U12, K_U14, K_U17, K_U18 Student: – potrafi zdobywać, selekcjonować, analizować i utrzymywać wiedzę z zakresu przekładoznawstwa z wykorzystaniem różnych źródeł (K_U01), – stosuje umiejętności badawcze w zakresie przekładoznawstwa (próba interpretacji translatorskich), korzystając ze wskazówek prowadzącego (K_U02), – umie samodzielnie zdobywać wiedzę, wykorzystując wykaz literatury zawarty w sylabusie lub literaturę wskazaną przez prowadzącego (K_U03), – potrafi korzystać z właściwych pojęć oraz przekładoznawczych ujęć teoretycznych (K_U06), – rozpoznaje różne rodzaje dwutekstów, podejmuje próby ich krytycznej analizy i interpretacji z zastosowaniem właściwych metod, uwzględniając semantykę i wartość komunikacyjną poszczególnych składników dwutekstu (K_U08), – potrafi oceniać dwuteksty z perspektywy trudności w zakresie komunikacji

- międzykulturowej (K_U09),
- w ocenie rozwiązań tłumaczeniowych odwołuje się do umiejętności merytorycznego argumentowania, odwołując się do różnych koncepcji badawczych (K_U10),
 - potrafi definiować podstawowe zagadnienia właściwe dla przekładoznawstwa w pracy nad wybranymi tematami w języku rosyjskim i polskim (K_U11),
 - umie formułować wypowiedzi w języku polskim i rosyjskim z zastosowaniem terminologii przekładoznawczej oraz – ze względu na interdyscyplinarność przekładoznawstwa – innych dyscyplin (językoznawstwo, literaturoznawstwo) (K_U12),
 - prezentuje efekty swojej pracy w języku polskim i/lub rosyjskim w zakresie interpretacji translatorskiej (K_U14),
 - ma umiejętności językowe i podstawowe umiejętności translatorskie w ramach relacji rosyjsko-polskich (K_U17),
 - ma podstawowe umiejętności w zakresie wybranej specjalności na kierunku filologia rosyjska (K_U18).

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K01, K_K02, K_K05, K_K06, K_K07

Student:

- jest świadom swojej wiedzy z zakresu przekładoznawstwa (relacje polsko-rosyjskie) i rozumie potrzebę doskonalenia kompetencji tłumaczeniowej w zakresie określonej pary językowej (K_K01),
- przygotowuje się do działania na rzecz integracji kulturowej (K_K02),
- dostrzega problemy etyczne w działalności tłumacza (K_K05),
- dostrzegając problemy etyczne w działalności tłumacza, przestrzega zasad etyki (np. prawa autorskie; nadinterpretacje tłumaczy) (K_K06),
- uświadamia sobie różne punkty widzenia i ich wagę w pracy tłumacza i proponowanych rozwiązaniach (K_K07).

Kontakt

alicja.pstyga@ug.edu.pl